

GR-EXAMEN 23.8.2025

DEL 1 GOD REVISIONSSED OCH GOD BOKFÖRINGSSSED (6 timmar) 100 poäng

Lös följande uppgifter (1–3) utgående från gällande stadganden samt god revisions- och god bokföringssed, om inte annat framgår av uppgiften. Undvik vid svaret kopiera-klistra-funktionen. Motivera ditt svar, om inte annat framgår av uppgiften. Ta även del av de svarsanvisningar som ges i anslutning till varje uppgift.

Uppgifterna kan besvaras i enlighet med Kansainväliset tilintarkastusalan standardit 2023–2024 som Finlands revisorer rf utger. Revisorns rapporter kan i svaren upprättas i enlighet med de modellerna i Tilintarkastajan raportointi 2024 som Finlands revisorer rf utger.

Det saknar betydelse för lösningen av uppgifterna att de företag, personer och identifikationsuppgifter som förekommer i uppgifterna är fiktiva. De förvaltnings- och bokföringshandlingar som saknas i anslutning till uppgifterna samt de bilagor som omnämns i uppgifterna men saknas, saknar betydelse för lösningen av uppgifterna. Det saknar betydelse för lösningen av uppgifterna att bokslutsbeloppen på några ställen ges avrundade. Det saknar betydelse för lösning av uppgifterna på vilka veckodagar datum infaller.

Vid bedömningen av svaren kan man få både pluspoäng och minuspoäng. Om ett felaktigt svar kan ge minuspoäng, är detta omnämnt i uppgiften. Man kan få minuspoäng för brott mot svarsanvisningarna. Man kan få minuspoäng för betydande grammatik- eller skrivfel i de rapporter som krävs i uppgifterna samt ytterligare för fel gällande presentationssättet. Kolumnbredden i svarsbotten får inte ändras.

I uppgifterna avses med ett bokslut enligt IFRS (International Financial Reporting Standards) ett bokslut som har upprättas enligt internationella bokslutsstandarder i enlighet med kapitel 7 a i bokföringslagen. Med ett bokslut enligt FAS (Finnish Accounting Standards) avses ett enligt den i Finland gällande bokföringslagen upprättat annat bokslut än de i lagens kapitel 7 a avsedda boksluten som upprättas enligt internationella bokslutsstandarder.

Använd de svarsblanketter som finns på datorns skrivbord (desktop) i pärmen "HT 1-osa" då du besvarar uppgifterna. Uppgifterna lagras genom att i lagringsnamnet använda examinandens identifikationsnummer och rubriken på uppgiften. Till exempel en examinand vars identifikationsnummer är 12345, lagrar sina svar enligt följande

12345 uppgift 1
12345 uppgift 2
osv.

Uppgiftsduplikatet behöver inte returneras.

Uppgift 1. (37,5 poäng)

Heviuser Ab är ett aktiebolag som grundades 2008. Bolaget odlar och förädlar växter samt utvecklar och tillverkar förpackningar som används vid försäljning och lagring av växter. Heviuser Ab har dotterbolagen Maustekurkku Ab och Tomsku Ab, som grundades 2009 och tillsammans med vilka Heviuser Ab bildar en koncern. Heviuser Ab, Tomsku Ab och Maustekurkku Ab är i Finland registrerade aktiebolag med hemort i Finland.

Aktiemajoriteten i Heviuser Ab innehas av bolag, Lanttulaatikko Ab och Floora Investico Ab, som ägs av de personer som grundade Heviuser Ab. Styrelserna i Heviuser Ab och dotterbolagen Tomsku Ab och Maustekurkku Ab består av personer som representerar Lanttulaatikko Ab och Floora Investico Ab. Heviuser Ab:s minoritetsaktieägare har inga representanter i styrelserna i de bolag som hör till Heviuser-koncernen. Heviuser-koncernens ägarstrukturer beskrivs i bilaga 1. Under de tre senaste åren har det inte inträffat några förändringar i innehavet av de bolag som hör till Heviuser-koncernen.

Antalet aktier i Heviuser Ab är 40 000 aktier. Antalet aktier i Tomsku Ab är 2 000 aktier och i Maustekurkku Ab 1 000 aktier. Samtliga aktier i samtliga bolag är sinsemellan av samma slag och varje aktie medför en röst. Samtliga bolags räkenskapsperiod är 1.1–31.12. Inget bolag har avvikit från aktiebolagslagens bestämmelser i sin bolagsordning. Bolagsordningarna innehåller till exempel inga bestämmelser om syftet med bolagets verksamhet, vinstutdelningen eller förrättandet av revision. Heviuser Ab, Tomsku Ab eller Maustekurkku Ab har inga gällande emissionsbemyndiganden, och de har inte emitterat några optionsrätter eller andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier.

Under den senast avslutade räkenskapsperioden har Tomsku Ab sålt ett markområde som varit i bolagets ägo för 2 000 000 euro. Medlen från försäljningen behövs inte för Tomsku Ab:s affärsverksamhet. Därför har Tomsku Ab:s styrelse beslutat 30.12.2024 att medlen från försäljningen, 2 000 000 euro, betalas som koncernbidrag till Heviuser Ab. Avsikten är att betala koncernbidraget i pengar efter att Tomsku Ab:s bokslut har fastställts. Tomsku Ab har tillräckligt med penningtillgångar för att betala koncernbidraget. Heviuser Ab eller Tomsku Ab har inte fattat några andra beslut om koncernbidrag. Bokslutet för Tomsku Ab:s senast avslutade räkenskapsperiod 1.1–31.12.2024, som ännu inte har fastställts, visar att räkenskapsperiodens vinst efter avdrag för koncernbidraget är 100 000 euro.

Multatukku Ab, som är minoritetsaktieägare i Tomsku Ab, fick kännedom om beslutet om koncernbidraget i samband med kallelsen till Tomsku Ab:s ordinarie bolagsstämma och Tomsku Ab:s bokslut som åtföljde kallelsen. Tomsku Ab:s ordinarie bolagsstämma hålls 25.4.2025. Multatukku Ab tog kontakt med styrelsen i Tomsku Ab och meddelade att man inte går med på att koncernbidraget betalas. Enligt Multatukku Ab:s åsikt kan koncernbidraget inte betalas, eftersom det är lagstridigt. Detta har väckt förundran inom Tomsku Ab:s styrelse, eftersom Tomsku Ab:s styrelse hade före sitt beslut om koncernbidraget noggrant utrett att förutsättningarna för betalning av koncernbidrag enligt koncernbidragslagen (lagen om koncernbidrag vid beskattningen 825/1986) är uppfyllda vad gäller ägarandel och övriga omständigheter.

Heviuser Ab:s styrelse har fått information om den oklarhet som hänför sig till koncernbidraget. Betalningen av koncernbidraget kan ha betydelse för hur mycket medel Heviuser Ab kan dela ut till aktieägarna för att ha tillräckligt med medel kvar för produktutveckling och investeringar. Heviuser Ab:s bokslut för den senast avslutade räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024, som ännu inte har fastställts, visar att räkenskapsperiodens vinst är 1 800 000 euro efter att koncernbidraget har beaktats. Utan koncernbidraget skulle förlusten under räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024 vara 200 000 euro. Heviuser Ab har inte betalat någon utdelning under räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024.

Hedelmäpommi Ab, som är minoritetsaktieägare i Heviuser Ab, känner också till koncernbidraget och den oklarhet som hänför sig till det. Hedelmäpommi Ab har 5.4.2025 meddelat Heviuser Ab:s styrelse att på Heviuser Ab:s ordinarie bolagsstämma kommer Hedelmäpommi Ab att kräva att bokslutet fastställs och att en utdelning på minst 900 000 euro betalas på grund av den vinst som bokslutet visar.

Heviuser Ab:s aktieägare Lanttulaatikko Ab och Floora Investico Ab, som tillhör majoriteten, har 6.4.2025 meddelat Hedelmäpommi Ab att de inte understöder Hedelmäpommi Ab:s krav på vinstutdelning. Lanttulaatikko Ab och Floora Investico Ab har samtidigt meddelat att deras uppfattning är att Hedelmäpommi Ab:s ägarandel inte ensam räcker till för att kräva ett utdelningsbeslut.

Inte heller Heviuser Ab:s styrelse understöder att den vinstutdelning som Hedelmäpommi Ab kräver betalas. Enligt den kalkyl som Heviuser Ab:s styrelse gjort hindrar beloppet av Heviuser Ab:s utdelningsbara medel eller egna medel eller solvens inte att den vinstutdelning som Hedelmäpommi Ab krävt betalas. Enligt Heviuser Ab:s styrelse kan den vinstutdelning som Hedelmäpommi Ab krävt dock inte betalas, för efter utdelningen skulle Heviuser Ab inte ha tillräckligt med medel för produktutveckling och investeringar. Heviuser Ab:s styrelse anser att utdelningen kan äventyra uppnåendet av Heviuser Ab:s vinstsyfte på lång sikt.

Heviuser Ab:s styrelse kan inte exakt bedöma när den oklarhet som hänför sig till koncernbidraget kan lösas. Av denna orsak har Heviuser Ab:s styrelse för avsikt att föreslå för Heviuser Ab:s ordinarie bolagsstämma att bolagsstämman i stället för den direkta vinstutdelningen bemyndigar styrelsen att besluta om vinstutdelning eller utbetalning ur fonden för inbetalt fritt eget kapital. Ett utkast till Heviuser Ab:s styrelses beslut ingår i kallelsen till Heviuser Ab:s ordinarie bolagsstämma. Utkastet till stämmokallelse ingår i bilaga 2.

Bilaga 1. Heviuser-koncernens ägarstruktur

Bilaga 2. Utkast till kallelse till Heviuser Ab:s ordinarie bolagsstämma (utdrag)

Uppgift

I dag är det den 8 april 2025. Du är revisor för Heviuser Ab. Svara på frågorna i tabellen nedan. Beakta att svaren på frågorna 1.1., 1.2. och 1.3. bedöms separat från varandra.

När du besvarar uppgiften kan du utgå från att aktiebolagslagens bestämmelser iakttas när det gäller sändande av stämmokallelser och meddelanden samt framläggande av handlingar, om inte något annat framgår av uppgiften. Du kan också utgå från att den kalkyl över beloppet av utdelningsbara medel och eget kapital samt solvens som gjorts av Heviuser Ab:s styrelse är korrekt. Dessutom kan du utgå från att Tomsku Ab:s styrelse har tillräckliga bemyndiganden att besluta om koncernbidrag och att Tomsku Ab:s tillgångar räcker till för att betala koncernbidrag. I svaret behöver du inte fästa uppmärksamhet vid beskattningsfrågor.

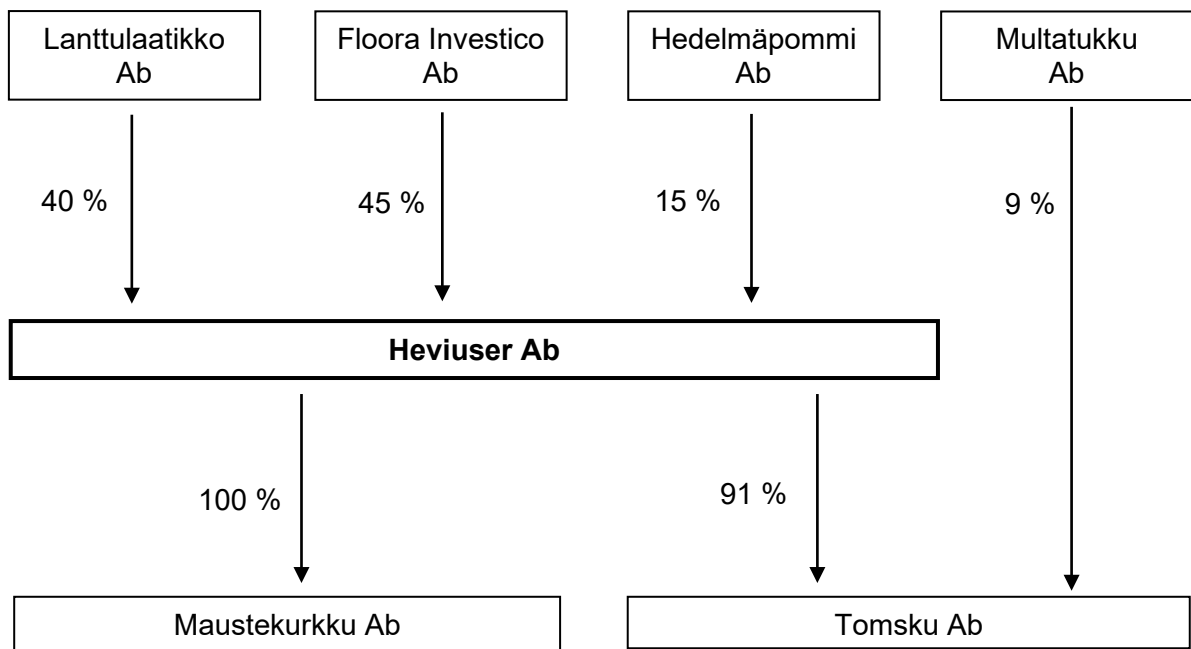
Motivera ditt svar genom att hänvisa till de fakta som ges i uppgiften och bestämmelserna i aktiebolagslagen (ABL). Enbart en paragrafhänvisning (t.ex. "ABL 1:8") ger inga poäng, utan paragrafens, momentets eller punktens ordalydelse ska skrivas ut i svaret till den del ordalydelsen är väsentlig för svaret.

Maximilängden på svaret på hela uppgift 1 (frågorna 1.1., 1.2. och 1.3.) är sammanlagt **två A4-sidor** (standardteckensnitt Calibri 11). Den del av svaret som är längre än så bedöms inte.

Använd svarsblanketten för uppgift 1 då du besvarar uppgiften.

Ge ditt svar i form av tabellen nedan.

Fråga	Svar (ja eller nej)	Motivering
1.1. Har det beslut som Tomsku Ab:s styrelse fattat om koncernbidrag till Heviuser Ab varit förenligt med aktiebolagslagen?		
1.2. Om man oberoende av ditt svar på uppgift 1.1. utgår från att koncernbidrag betalas, kan Hedelmäpommi Ab ensam få igenom sitt krav på en vinstutdelning på 900 000 euro på Heviuser Ab:s ordinarie bolagsstämma?		
1.3. Om det bemyndigande att betala ut medel som Heviuser Ab:s styrelse föreslår i enlighet med bilaga 2 godkänns som sådant på Heviuser Ab:s ordinarie bolagsstämma, skulle bolagsstämmans beslut vara förenligt med aktiebolagslagen?		

Bilaga 1 Heviuser-koncernens ägarstruktur

Bilaga 2 Utkast till kallelse till Heviuser Ab:s ordinarie bolagsstämma (utdrag)**KALLELSE TILL HEVIUSER AB:S ORDINARIE BOLAGSSTÄMMA**

Aktieägarna i Heviuser Ab kallas till ordinarie bolagsstämma, som hålls tisdagen den 27 maj 2025 klockan 14.00 i bolagets lokaler, adress Vihanneskatu 1, 37800 Ackas.

På bolagsstämman behandlas följande ärenden:

--

8 § Användning av den vinst som balansräkningen visar och bemyndigande av styrelsen att besluta om utbetalning av medel

Styrelsen föreslår för bolagsstämman att ingen vinstutdelning betalas på grundval av den fastställda bokslutet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024.

Dessutom föreslår styrelsen för bolagsstämman att bolagsstämman bemyndigar styrelsen att enligt egen prövning besluta om eventuell vinstutdelning eller utbetalning av medel ur fonden för inbetalt fritt eget kapital när bolagets ekonomiska situation tillåter detta. Bemyndigandet föreslås vara i kraft i två år efter det att den ordinarie bolagsstämman avslutats. Bemyndigandet föreslås omfatta rätt för styrelsen att besluta om andra villkor i anslutning till ovannämnda utbetalning av medel.

--

STYRELSEN

Uppgift 2. (37,5 poäng)

Svara på följande frågor. Boksluten för företagen i uppgiften har upprättats enligt Finlands bokföringslag och de gällande finska bokslutsbestämmelserna (FAS).

Maximilängden på svaret på hela uppgift 2 (frågorna 2.1. och 2.2.) är sammanlagt **fyra A4-sidor** (standardteckensnitt Calibri 11). Den del av svaret som är längre än så bedöms inte.

2.1

Mattotukkuri Ab är ett företag som importerar mattor och säljer dem till återförsäljare. Mattotukkuri Ab köper i huvudsak mattor från en fabrik i Tyskland. VD för Mattotukkuri Ab är Karoliina Kettunen. Bolaget hör till en tysk koncern. Koncernens moderbolag är Teppich GmbH.

Förutom från fabriken i Tyskland köper bolaget mattor från en liten leverantör i Finland, Kettusen Kutomo Ab, som ägs av Karoliinas make. Karoliina är själv styrelsemedlem i Kettusen Kutomo Ab. Under räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025 har inköpen från Kettusen Kutomo Ab uppgått till sammanlagt cirka 500 000 euro. Mattotukkuri Ab:s styrelse har godkänt Kettusen Kutomo Ab som leverantör på sitt möte 30.8.2024, och protokoll har upprättats över styrelsemötet.

Mattotukkuri Ab har konkurrensutsatt revisionen efter föregående räkenskapsperiod, och du ska utföra revision för första gången. Föregående räkenskapsperiod hade bolaget en annan revisor. Du känner inte alls till Mattotukkuri Ab, dess ledning, styrelse eller ägare från tidigare.

Den övergripande väsentligheten vid revisionen är 300 000 euro, arbetsväsentligheten är 210 000 euro och gränsen för uppenbart betydelselösa fel är 15 000 euro.

Du har utfört revision för räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025. Vid revisionen har du haft hjälp av revisionsassistent Kaisa Kiikari. Kaisa har gjort upp ett arbetspapper över revisionsobservationerna (bilaga 1).

Bilaga 1 Revisorns arbetspapper (utdrag)

Uppgift

Vilka fel eller brister finns det i revisorns dokumentation eller i de åtgärder som revisorn enligt dokumentationen har vidtagit för den del som tas upp i uppgiftsmaterialet? Hur borde bristerna i bilaga 1 korrigeras? Presentera ditt förslag till korrigeringsav bilaga 1 och motivera med tillämpliga punkter i ISA-standarderna. Skriv dessutom ut det väsentliga innehållet i den aktuella punkten i standarden i ditt svar enligt de formuleringar som används i ISA-standarderna. Enbart en hänvisning till en ISA-standard ger inga poäng, utan utöver korrekt punkt i standarden bör även ISA-standardens formulering ingå i svaret.

Ta ställning endast till de omständigheter som presenterats i bilaga 1. I uppgiften behöver du inte ta ställning till hur revisorns utlåtande eventuellt borde modifieras.

Använd svarsblanketten för fråga 2.1 när du besvarar uppgiften. Du kan lägga till eller ta bort rader i tabellen efter behov.

Svarsmall:

Bristfällig eller felaktig punkt i revisorns dokumentation eller i de åtgärder som revisorn enligt dokumentationen har vidtagit	Fel eller brist	Korrigeringsförslag: Punkt och formulering i ISA-standard
<i>Utvärdering av felaktigheter som inte har rättats</i>	<i>Revisorn har inte sammanställt felaktigheter som inte har rättats och som identifieras under revisionen.</i>	<p><i>ISA 450.5</i> <i>Revisorn ska sammanställa felaktigheter som identifieras under revisionen, förutom sådana som är uppenbart betydelselösa.</i></p> <p><i>ISA 450.15 b)</i> <i>Revisorn ska i revisionsdokumentationen innefatta alla felaktigheter som har ackumulerats under revisionen och om de har rättats.</i></p>

Bilaga 1 Revisorns arbetspapper (utdrag)

Godkännande av kunden

Vi konstaterar att vi har vidtagit de åtgärder som krävs för att godkänna kunden. Vi har gått igenom bolagets bokslut och revisionsberättelse för föregående räkenskapsperiod. Revisionsberättelsen har avgetts utan reservation. Vi har diskuterat bolagets ägarstruktur med bolagets VD Karoliina Kettunen, och vi fick veta att bolaget är ett dotterbolag som helt och hållet ägs av tyska Teppich GmbH.

Vi anser inte att det är nödvändigt att inhämta verifiering av innehavet i moderbolaget. Det skulle vara tidskrävande att utreda uppgifterna om förmånstagare, eftersom Mattotukkuri Ab inte har registrerat uppgifter om förmånstagare i handelsregistret.

Överenskommelse om villkoren för uppdraget

Vi har kontrollerat att valet av revisor har gått korrekt till på Mattotukkuri Ab:s bolagsstämma och att vi har valts till revisor för bolaget. Vi har kommit överens om uppdraget muntligt med VD Kettunen efter bolagsstämmans beslut om val av revisor 15.10.2024. Vi anser inte att det är nödvändigt att upprätta ett skriftligt avtal, eftersom ett muntligt avtal är lika giltigt.

VD Kettunen har varit i kontakt med oss i mars 2025, och bett att få ändra villkoren för uppdraget så att löneräkningens dokument som innehåller personuppgifter inte utlämnas till revisorerna, utan granskningen görs endast utifrån lönesammandragen. Vi har kommit överens om ändringen muntligt. Enligt den information som vi fått har bolagets dataskyddsansvarige beslutat att löneräkningens dokument som innehåller personuppgifter inte får lämnas ut till revisorn.

Planering

Jag har gjort upp en revisionsplan. Planen har dokumenterats i ett separat arbetspapper. Av tidtabellsorsaker har jag inte diskuterat planen separat med den ansvariga revisorn, och den ansvariga revisorn har inte deltagit i utarbetandet av planen.

Vi har avstämt räkenskapsperiodens ingående balans mot det fastställda bokslutet för föregående år och vi har försäkrat oss om att revisionsberättelsen för föregående räkenskapsperiod avgetts utan reservation. Vi anser inte att det är nödvändigt att diskutera revisionen med den tidigare revisorn, och det finns inget behov av andra åtgärder för att granska den ingående balansen.

Identifiering av bolagets närstående krets

Vi har diskuterat de personer som hör till bolagets närstående krets med VD Kettunen. Hon har berättat att till bolagets närstående krets hör endast bolagets styrelsemedlemmar, VD och ägare. Ingen av bolagets styrelsemedlemmar eller ägare eller bolagets VD äger några andra bolag med vilka Mattotukkuri Ab har affärstransaktioner. Vi anser inte att det är nödvändigt att vidta andra åtgärder för att identifiera bolagets närstående krets. Bolagets ledning har gett oss en tillräckligt utredning om vem som hör till bolagets närstående krets.

Helsingfors den 23 augusti 2025

Kaisa Kiikari
Kaisa Kiikari

2.2.

Kartanon Valaistus Ab tillverkar och säljer armaturer. Bolagets kundkrets utgörs av inhemska återförsäljare.

Bolagets omsättning räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025 var 10 000 000 euro. Försäljningen utgörs av flera kunder, och den genomsnittliga försäljningsfakturans storlek var 20 000 euro.

VD Matti Markkanen har berättat för dig att i slutet av räkenskapsperioden har en stor beställning levererats till Mattilan Lamppu Ab. Enligt VD:n har denna leverans ännu inte fakturerats, eftersom Mattilan Lamppu Ab inte har meddelat den referensnummer som Mattilan Lamppu Ab vill att ska synas på fakturan. Bokförare Mari Mattila som är anställd hos Kartanon Valaistus Ab har periodiserat denna försäljning i bokslutet bland fordringarna, eftersom varorna enligt VD:n har levererats till kunden i slutet av räkenskapsperioden. Av försäljningen har 150 000 euro periodiserats. Enligt VD:n hänför sig inga oklarheter till försäljningen.

VD:n har ett bonusprogram, enligt vilket han får bonus, om bolagets resultat före skatter överstiger 1 000 000 euro. Bolaget har uppnått resultatmålet under räkenskapsperioden. Bolagets resultat före skatter var 1 100 000 euro. VD:ns bonus är 5 procent av resultatet före skatter. VD:ns bonus beaktas inte när resultatmålet beräknas.

Du har utfört revision för räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025. Vid revisionen har du haft hjälp av revisionsassistent Mika Välkky. Mika har gjort upp ett arbetspapper över revisionsobservationerna (bilaga 1).

Bilaga 1 Revisorns arbetspapper (utdrag)

Uppgift

Vilka fel eller brister finns det i revisorns dokumentation eller i de åtgärder som revisorn enligt dokumentationen har vidtagit för den del som tas upp i uppgiftsmaterialet? Hur borde bristerna i bilaga 1 korrigeras? Presentera ditt förslag till korrigeringsförslag av bilaga 1 och motivera med tillämpliga punkter i ISA-standarderna i enligt de formuleringar som används i ISA-standarderna. Enbart en hänvisning till en ISA-standard ger inga poäng, utan utöver korrekt punkt i standarden bör även ISA-standardens formulering ingå i svaret.

Ta ställning endast till de omständigheter som presenterats i bilaga 1. I uppgiften behöver du inte ta ställning till hur revisorns utlåtande eventuellt borde modifieras.

Använd svarsblanketten för fråga 2.2 när du besvarar uppgiften. Du kan lägga till eller ta bort rader i tabellen efter behov.

Svarsmall:

Bristfällig eller felaktig punkt i revisorns dokumentation eller i de åtgärder som revisorn enligt dokumentationen har vidtagit	Fel eller brist	Korrigeringsförslag: Punkt och formulering i ISA-standard

<i>Utvärdering av felaktigheter som inte har rättats</i>	<i>Revisorn har inte sammanställt felaktigheter som inte har rättats och som identifieras under revisionen.</i>	<i>ISA 450.5 Revisorn ska sammanställa felaktigheter som identifieras under revisionen, förutom sådana som är uppenbart betydelselösa. ISA 450.15 b) Revisorn ska i revisionsdokumentationen innefatta alla felaktigheter som har ackumulerats under revisionen och om de har rättats.</i>

Bilaga 1. Revisorns arbetspapper (utdrag)

Fastställande av väsentlighet

Vi har planerat att genomföra revisionen i form av substansgranskning. Vi har inte ansett det nödvändigt att beräkna den övergripande väsentligheten eller arbetsväsentligheten, eftersom vi granskar transaktioner under hela räkenskapsperioden i form av stickprov.

Granskning av omsättningen

Vid materialgranskningen gick vi igenom ett urval på sammanlagt 50 försäljningsfakturer från räkenskapsperioden. Vi valde att granska de 50 största transaktionerna.

Vår slutsats utifrån materialgranskningen är att bolagets hela omsättning är ok. De 50 största transaktionerna utgör 60 procent av räkenskapsperiodens omsättning. På grundval av urvalet täcker åtgärden största delen av omsättningen, och vi kan dra slutsatsen att räkenskapsperiodens omsättning inte innehåller några väsentliga fel.

Vi anser inte att det är nödvändigt att separat dokumentera de verifierat som vi gått igenom i arbetspapperet, eftersom en fakturaförteckning finns tillgänglig i det faktureringsprogram som bolaget använder.

Granskning av avklippet för försäljningen samt periodiseringen

För att granska avklippet för försäljningen har vi granskat de 10 sista försäljningsfakturorna under räkenskapsperioden och de 10 första försäljningsfakturorna under följande räkenskapsperiod. De granskade fakturorna har dokumenterats i ett separat arbetspapper, av vilket det framgår på vilka grunder fakturorna har valts ut för granskning och vilka nummer dessa fakturer har. Utifrån de genomgångna fakturorna är avklippet för försäljningen korrekt. Vi anser inte att det är nödvändigt att granska andra verifikatslag än försäljningsfakturorna i fråga om avklippet för försäljningen.

Vi har diskuterat den periodiserade försäljningen på 150 000 euro med VD:n, och enligt honom har varorna levererats till kunden i slutet av räkenskapsperioden. Vi litar på VD:ns ord och ser ingen orsak till att VD:n inte skulle ge oss korrekt information. Vi anser inte att det är nödvändigt att fråga andra personer om mer information i anslutning till varusändningen, för enligt VD:n är den person som ansvarar för varusändningar på semester.

VD:ns bonus

Vi har fått tillgång till VD:ns bonusavtal. Vi kontrollerade att villkoren för bonus är uppfyllda och att VD:ns bonus har beräknats korrekt. Vi upptäckte att förutsättningarna för VD:ns bonus inte skulle ha uppfyllts, om inte försäljningen skulle ha periodiserats i slutet av räkenskapsperioden. VD:n har berättat att han har meddelat bokföraren att försäljningen ska periodiseras, som har tagit upp periodiseringen i bokföringen. Vi ser ingen orsak att diskutera saken med bokföraren, och vi har ingen orsak att vidta ytterligare åtgärder i ärendet, eftersom bonusmålen har uppnåtts.

Granskning av inköp

Vi valde slumpmässigt ut sammanlagt 60 inköpsfakturer för granskning. Av de utvalda inköpsfakturorna granskade vi 30 fakturer i detalj, eftersom vi anser att de gav oss tillräckligt med evidens för att dra våra slutsatser.

Vid granskningen av inköpen observerade vi ett fel på 10 000 euro i avklippet. Felet är inte väsentlig.

Helsingfors den 23 augusti 2025

Mika Välkky

Mika Välkky

Uppgift 3. (25 poäng)

Svara på följande frågor. I uppgiften handlar det om bokslut som upprättats i enlighet med IFRS-standarderna. Motivera ditt svar med de fakta som ges i uppgiften samt genom att hänvisa till tillämpliga bestämmelser. Skriv dessutom ut det väsentliga innehållet i den aktuella bestämmelsen i ditt svar.

Maximilängden på svaret på hela uppgift 3 (frågorna 3.1. och 3.2.) är sammanlagt **tre A4-sidor** (standardteckensnitt Calibri 11). Den del av svaret som är längre än så bedöms inte.

3.1

Innovatech Ab är ett teknologiföretag som utvecklar nya AI-baserade lösningar för kunder i finanssektorn. Bolagets räkenskapsperiod är 1.7–30.6. Innovatech Ab startade ett nytt projekt 2024, som syftade till att utveckla ett automatiskt analysverktyg till stöd för investeringsbeslut. Projektet framskred i följande faser:

Fas 1: 1.7.2024–31.12.2024

I den inledande fasen av projektet utredde Innovatech Ab olika tekniska lösningars lämplighet och genomförbarhet som följer:

- En omfattande marknadsundersökning om potentiella användargrupper och konkurrens-situationen, som orsakade kostnader på 70 000 euro
- Teknisk utvärdering: Bedömning av olika AI-modellers lämplighet för analys av finansiell data, som orsakade kostnader på 120 000 euro
- Utvecklande av preliminära alternativa testalgoritmer utan kommersiell användning, som orsakade kostnader på 90 000 euro

Innovatech Ab:s ledning beslöt i december 2024 att utvecklingsprojektet fortsätter, eftersom de preliminära resultaten var lovande. Bolagets ledning bedömde att programmet är tekniskt genomförbart och att det är mycket sannolikt att det kan utnyttjas kommersiellt.

Fas 2: 1.1.2025–30.6.2025

I den andra fasen började Innovatech Ab ta systemet mot kommersiell användning i enlighet med styrelsens godkännande:

- Uppbyggnad av ett prototypprogram: Den egentliga utvecklingen av programmet inleddes, vilket orsakade kostnader på 200 000 euro
- Utbildning och testning av AI-modellen: Algoritmen finjusterades och effektiviteten testades, vilket orsakade kostnader på 150 000 euro
- Pilotanvändning i ett kundföretag: Verktuget togs i provanvändning tillsammans med en kund, vilket orsakade kostnader på 60 000 euro
- Utbildning av personalen i användning av det nya systemet: Utveckling av utbildningsmaterial och ordnande av utbildning, vilket orsakade kostnader på 50 000 euro.
- Patentansökan och juridiska kostnader: Ansökan om patent för den utvecklade algoritmen, vilket orsakade kostnader på 40 000 euro

Uppföljningen av projektkostnaderna ligger på tillförlitlig nivå.

Fråga:

Vilka av de kostnader som Innovatech Ab:s projekt har orsakat i olika faser ska aktiveras som utvecklingsutgifter i balansräkningen och vilka ska tas upp som kostnader under räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025?

Använd svarblanketten för att svara på uppgift 3. Ge ditt svar i form av följande tabell.

Projektfas	Kostnader (euro)	Kostnad eller aktivering i balansräkningen?	Motivering IFRS
Marknadsundersökning	70 000		
Teknisk utvärdering	120 000		
Utvecklande av preliminära alternativa testalgoritmer	90 000		
Uppbyggnad av ett prototypprogram	200 000		
Utbildning och testning av AI-modellen	150 000		
Pilotanvändning i ett kundföretag	60 000		
Utbildning av personalen i användning av det nya systemet	50 000		
Patentansökan och juridiska kostnader	40 000		

3.2.

Nalle Manufacturing Ab är moderbolag för en industrikoncern med internationell verksamhet. Företaget har haft ekonomiska utmaningarna under den senaste räkenskapsperioden, och bokslutet för räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025 visar en förlust på 2 000 000 euro, som är avdragbar i beskattningen.

Förlusterna har i första hand uppstått till följd av två misslyckade större projekt. Dessa förlustbringande projekt har avslutats under räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025. Orsakerna till förlusterna har kunnat utredas, och verksamheten har korrigerats till denna del.

Under tidigare år har beskattningsbara vinster ackumulerats i endast begränsad utsträckning, trots att bolaget har varit lönsamt. I bolagets projekt- eller anbudsbestånd finns inga förlustbringande avtal. Bolagets affärsplan förutspår en liten tillväxt under kommande år, och enligt prognosen är de följande fem årens beskattningsbara resultat 1 800 000 euro. Bolagets prognoser sträcker sig endast fem år framåt, och enligt prognoserna kommer vinsten att växa måttligt för varje år. Efter prognosperiodens utgång finns det inga tecken på att resultatutvecklingen skulle förändras. Under tidigare år har bolagsledningens affärsprognoser utfallit i enlighet med vad som förutspåts. Förlusterna kan dras av i beskattningen under de följande tio åren.

Nalle Manufacturing Ab tillämpar linjära avskrivningar i sin IFRS-bokföring, men i beskattningen tillämpas utgiftsrestavskrivningar. Detta har lett till att avskrivningarna i beskattningen för tidigare räkenskapsperioder har varit 800 000 euro större än de linjära avskrivningarna i IFRS-bokföringen. Under räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025 har de linjära avskrivningarna varit 200 000 euro större än de avskrivningar som godkänns i beskattningen.

Nalle Manufacturing Ab har 24.4.2025 sålt det dotterbolag som verkar i Tyskland och som man ägt till 100 procent till den operativa ledningen som en s.k. management-buyout-försäljning. Affären har gett upphov till en försäljningsvinst på 2 500 000 euro.

Företaget tillämpar en skattesats på 20 procent.

Bolagets ekonomiska ledning funderar på om man kan ta upp den förlustbaserade uppskjutna skattefordran i sitt IFRS-bokslut, och hur andra eventuella uppskjutna skatter borde behandlas. Du känner bolagets ekonomidirektör bra och därför har han bett dig om hjälp med att tolka saken.

Frågor:

1. Kan Nalle Manufacturing Ab utifrån den information som ges i uppgiften ta upp räkenskapsperiodens förlustbaserade uppskjutna skattefordran i IFRS-bokslutet för räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025? Om den uppskjutna skattefordran skulle tas upp, hur skulle den tas upp i IFRS-bokslutet för räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025? Ange de bokföringsnoteringar som bör göras i formen per och an.
2. Hur inverkar de avskrivningar och den försäljningsvinst av aktierna som nämns i uppgiften på de uppskjutna skatterna i Nalle Manufacturing Ab:s IFRS-bokslut för räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025? Presentera i ditt svar en kalkyl över beloppet av den uppskjutna skatten. Ange också de bokföringsnoteringar som bör göras i formen per och an.
3. Enligt vilka principer skulle den förlustbaserade uppskjutna skattefordran och andra uppskjutna skatter tas upp i Nalle Manufacturing Ab:s IFRS-bokslut för räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025?
4. Vilka noter borde Nalle Manufacturing Ab lämna om den förlustbaserade uppskjutna skattefordran i sitt IFRS-bokslut för räkenskapsperioden 1.7.2024–30.6.2025, om man skulle ta upp en uppskjuten skattefordran för förlusterna?